

Obdržali bomo uveljavljeno prakso, da člani Društva po plačilu članarine prejmejo publikacije, ki jih izda SED, brez dodatnih finančnih obremenitev.

Med promocijskimi dejavnostmi pa poudarjam le ureditev (2007) in nato sprotno ažuriranje društvene internetne strani.

Ob predstavljenih programskih vsebinah pa bo ena pomembnejših nalog mandatnega obdobja, zlasti v letu 2007, skrb za ureditev pravnih podlag SED – tu je mišljen predvsem statut, ki ga je treba uskladiti z zakonom o društvih in novim statusom SED kot društvom v javnem interesu na področju kulture in raziskovanja.

Slovensko etnološko društvo je bilo v zadnjem mandatnem obdobju, ko ga je vodila dr. Breda Čebulj Sajko, pobudnik tesnejšega sodelovanja med sorodnimi strokovnimi društvi – dobro utirjeno sodelovanje želimo nadaljevati tudi v naslednjih dveh letih.

Velika pozornost bo namenjena tudi regionalizaciji, tako v širokem, upravnem vidiku ter njenem vplivu na delovanje

SED v prihodnje, kakor tudi v notranjem, organizacijskem smislu.

Društvo bo tudi v naslednjem mandatnem in programskem obdobju delovalo po ustaljenem redu; seje IO SED bodo vsako tretjo sredo v mesecu ob 14. uri in bodo, kot v preteklih letih, javne. Društvena pisarna je odprta vsak četrtek med 11. in 13. uro.

Ob koncu želim poudariti, da predstavljeni programski okvir dopušča tudi širitve, v kolikor se bodo med člani SED pokazale iniciative zanje, vendar ob predpostavki, da so dodatni projekti financirani iz drugih virov. Naj zatorej izkoristim to predstavitev programskih smernic tudi kot povabilo vsem članom k čim aktivnejšemu sodelovanju v predstavljenih programih kakor tudi k sokreiranju novih vsebin in usmeritev delovanja Slovenskega etnološkega društva.

Datum prejema prispevka v uredništvo: 6. 4. 2007

Drugi članki ali sestavki / 1.25

Alenka Černelič Krošelj

MURKOVANJE 2006

Podelitev Murkove nagrade in Murkovega priznanja 2006

Pred 20 leti oziroma leta 1986 je bil v *Glasniku SED*, let. 26, št. 1–2, objavljen Pravilnik za podeljevanje Murkovih nagrad. Ob 125-letnici rojstva Matije Murka, enega izmed začetnikov znanstvene etnologije na Slovenskem, je bil leta 1986 pravi čas tudi za ustanovitev stanovske etnološke nagrade. Pravilnik o podeljevanju se je spreminjal, tako so prvi nagrajenci prejeli Murkovo priznanje, med letoma 1994–1999 smo slavili prejemnice in prejemnike Murkovega priznanja in listine, leta 1999 pa je bila ob Murkovem priznanju kot najvišja stopnja nagrajevanja uvedena Murkova nagrada. Leta 2004 je bila ponovno podeljena Murkova listina, namenjena tistim, ki skrbijo za strokovno podprte načine ohranjanja etnološke dediščine.

Prvo Murkovo priznanje je bilo podeljeno leta 1988, prireditev pa je počasi dobila tudi ime. Etnologinje, etnologi in druga javnost smo zadnjih nekaj let vabljeni na Murkovanje. Leta 2006 so nas sprejele kolegice s slovenske obale, podelitev pa je bila v baročni palači Belgramoni-Tacco, ki spada med najlepše baročne arhitekture v mestu, v njej pa domuje naš takratni gostitelj Pokrajinski muzej Koper. V palači, ki je bila zgrajena v 16. stoletju, so se muzejske zbirke začele oblikovati leta 1910. Prvi sedež muzeja je bil v samostanu sv. Klare, po prvi svetovni vojni pa je bil prenešen v sedanje prostore. Direktorica muzeja je kolegica etnologinja Tina Puncer Novak, ki nas je prijazno sprejela in pozdravila tudi v imenu Občine Koper.

Slovensko etnološko društvo je v njegovih dopolnjenih 31. letih vodilo sedem predsednic in šest predsednikov. Najdlje ga je v dveh štiriletnih mandatih vodila dr. Duša Krnel Umek z Obale, prav tako v dveh ločenih mandatih pa ga je do konca marca 2007 vodila tudi dr. Breda Čebulj Sajko, ki je prisotnim

namenila uvoden pozdrav in misli ob obletnici – 20-letnici obstoja stanovske etnološke nagrade.

Prireditev je povezovala avtorica pričujočega poročila, popestrili pa so jo Šavrinski godci, vokalno-instrumentalna skupina, ki deluje kot sekcija pri Kulturnem društvu Franceta Bevka v Šmarju pri Kopru. S pesmijo so označili začetek in konec slovesnosti in jo razveseljevali tudi med samo prireditvijo. Skupina, ki skrbi za del bogate kulturne dediščine Istre, je bila ustanovljena leta 2000. Zbrali so se tisti, ki nekaj znajo – vsi člani pojejo in igrajo na domače izvorne ljudske instrumente, kot so se nekoč oglašali v ljudski glasbi Slovenske Istre: *rimoniko triještino, škent, istrski bajs, klarin, pero od ruja* ipd. Posebno pozornost posvečajo izdelovanju tradicionalnih ljudskih glasbil in zvočil iz kanele (*nonole, piščale, piskalce, Škrgadice* ipd.), ki so bila v teh krajih pogosta, in igranju nanje. Doma so iz šavrinskih vasi v zaledju slovenske obale: Koštabone, Svetega Petra, Šmarij, Puč in Gažona. Namen delovanja skupine je odkrivati bogastvo in lepoto ljudske pesmi Slovenske Istre ter povrniti dostojanstvo narečni besedi in igranju domače *mužike*, saj njihov repertoar sestavljajo ohranjene pesmi v slovenskem, italijanskem in hrvaškem narečju. Z ljudskimi glasbili spremljajo petje kakor včasih na svatbah in ob pustu. Igrajo tudi glasbo za različne plesne, kot so *šaltin, dopaši, šetepaši, mazolka* ipd. Slišite jih lahko tudi s pomočjo zgoščenke in kasete z naslovom Štiri goce godejo. Njihov vodja je Marjan Bažec. Poleg številnih nastopov v Sloveniji so Šavrinski godci gostovali tudi v Italiji, Hrvaški, Avstriji in Nemčiji. Posebno odmeven je bil njihov nastop v palači OZN v New Yorku leta 2002.

Ker je Murkovo nagrado v letu 2005 prejela mag. Inja Smer-

del, je bil slavnostni govor njena častna dolžnost in naloga. V letu 2006 se je iztekel štiriletni mandat Komisiji za podeljevanje Murkovih nagrad, priznanj in listine, ki jo je vodila Koprčanka na delu v Ljubljani, doc. dr. Ingrid Slavec Gradišnik. Njeno mesto je zasedel dr. Marko Terseglav, ki spremlja SED oz. je njegov član že od ustanovitve, med letoma 1981 in 1984 pa je bil tudi njegov predsednik. Z besedami nas je vodil iz preteklosti v sedanost in razkril odločitev Komisije. Nagrado in listino sta podelila skupaj s predsednico SED, dr. Bredo Čebulj Sajko.

Najprej so na oder prišli dobitniki Murkove listine, Etnografsko društvo orači – Okič (Štajerska), Murkovo nagrado pa je prejela doc. dr. Mojca Ravnik.

Večer smo končali tako kot se pritiče slovesnim dogodkom, v klepetu s kozarčkom in krožnikom v roki.

S prejemnico Murkove nagrade in prejemniki Murkove listine pa smo večer po prihodu v Ljubljano končali v kavarni Slovenskega etnografskega muzeja.

Datum prejema prispevka v uredništvo: 15. 4. 2007

Drugi članki ali sestavki / 1.25

Prof. dr. Marko Terseglav

20. PODELITEV MURKOVE NAGRADE IN MURKOVE LISTINE KOPER, 9. NOVEMBER 2006, BAROČNA PALAČA BELGRAMONI-TACCO, POKRAJINSKI MUZEJ KOPER, OB 17. URI

Komisija za Murkovo nagrado in priznanja pri SED se je v nekoliko spremenjeni sestavi (prof. dr. Marko Terseglav kot predsednik, in člani: prof. dr. Slavko Kremenšek, dr. Maja Godina Golija in dipl. etnol. in muzealka Ivanka Počkar) sestala 13. 10. 2006 in pregledala vloge in utemeljitve za Murkove nagrade, priznanja in listine. Komisija je prejela tri pisne utemeljitve: dve za Murkovi nagradi in eno za Murkovo listino, ostala pa je brez vloge za Murkovo priznanje, ki tako letos ne bo podeljeno. Zato je Komisija najprej obravnavala nekaj dopolnil k Pravilniku o Murkovih nagradah, ki jih bo na letni skupščini SED predstavila IO SED. Nato je prebrala prispele vloge in soglasno sklenila, da Murkovo nagrado 2005 dodeli doc. dr. Mojci Ravnik (Inštitut za slovensko narodopisje ZRC SAZU) **za njeno dolgoletno, vsestransko in bogato znanstvenoraziskovalno delo v etnologiji**. Murkovo listino je namenila Etnografskemu društvu Orači iz Okiča **za ohranjanje etnološke dediščine kraja in širše haloške okolice**.

Murkovo nagrado 2005 prejme doc. dr. Mojca Ravnik.

Utemeljitev:

Mojca Ravnik, doktorica etnoloških znanosti, docentka in višja znanstvena sodelavka Inštituta za slovensko narodopisje ZRC SAZU, spada v generacijo, ki ji je bilo v zadnjih treh desetletjih namenjeno ustvarjanje osrednjega toka slovenske etnologije. To vlogo je opravljala in jo opravlja kakovostno. Sodi med glavne poznavalce kulture vsakdanjega življenja v Sloveniji in zamejstvu. Njeno pojmovanje etnologije, njene metodologije, teorije in prakse poznamo iz razprav, monografij, referatov in diskusij. Njena bibliografija šteje 186 bibliografskih enot, od strokovnih člankov do knjig. Med izvirnimi znanstvenimi članki pa so najpomembnejši tisti, ki odkrivajo njene temeljne raziskovalne teme, kot so območja na mejah etnične ozemlja (Istra, Benečija, Porabje, Prekmurje) in etnološka poglavja o stavbarstvu, identiteti ter o družini in sorodstvu. Poleg tega je Ravnikova med slovenskimi etnologi gotovo naredila največ za računalniško obdelavo besedil. Manj

znano je tudi, da je nagrajenka napisala scenarij za dokumentarni film »Istrski kruh« (1993) in je kot strokovna voditeljica sodelovala pri številnih video dokumentih Avdiovizualnega laboratorija ISN ZRC SAZU. V času (1998–2002), ko je bila predstojnica Inštituta za slovensko narodopisje, je bila njena zasluga med drugim tudi ta, da je spet steklo delo za Slovenski etnološki leksikon, ki je izšel leta 2004. Za ta čas pa so pomembni inštitutski projekti, pri katerih je sodelovala ali jih vodila (Raziskava družinsko-sorodstvenih odnosov v vaških okoljih Slovenije; Etnološka kulturna dediščina; Temeljne raziskave slovenske ljudske kulture; Informatizacija neoprijemljive dediščine za etnologijo in folkloristiko idr.).

Njeno celotno strokovno delo je sila razgibano in raznovrstno, iz vsega pa zna potegniti nove poglede na etnologijo. Po diplomu na Oddelku za etnologijo FF (1970) se je tam zaposlila kot bibliotekarka in se začela izpopolnjevati v etnološkem znanju najprej v Parizu, na Ecol des Hautes Etudes (1970/71), nekaj let pozneje, po magisteriju v Ljubljani (1978), pa še na Inštitutu za etnologijo švedske Univerze v Lundu (1979). Prav njena magistrska naloga (1978) je v veliki meri določila njeno nadaljnjo raziskovalno pot. V ljubljanskem predmestju Galjevica je raziskovala sorodstveno skupnost in je svoje izsledke objavila v knjigi *Galjevica* (1981). Z delom je pokazala, da je kultura vsakdanjega življenja enako zanimiva in znanstveno relevantna v mestnem in ne le v ruralnem okolju in da je sodobna etnološka metodologija enako uporabna pri raziskovanju in vrednotenju vseh kulturnih pojavov, ne glede na družbeno in etnično raven. Njena knjiga predstavlja, poleg Kremenškove *Zelene jame*, ključno delo t. i. mestne etnologije in sodobne kulture vsakdanjega življenja.

Mojca Ravnik se je tako rekoč podala v skoraj vse oblike raznovrstnega etnološkega dela, zato ne čudi, da je pet let (1983–88) delala kot etnološka konservatorica na Medobčinskem zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine Piran. Po odhodu na Inštitut za slovensko narodopisje ZRC SAZU (1988) je svoja recentna in pretekla spoznanja poleg številnih